Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (neljas koda)

3. detsember 2015*

Eelotsusetaotlus — Määrus (EÜ) nr 1/2005 — Artikli 1 lõige 5 — Loomade kaitse vedamise ajal — Omanikuta koerte ühest liikmesriigist teise vedu, mida korraldab loomakaitseühing — Mõiste „majandustegevus” — Direktiiv 90/425/EMÜ — Artikkel 12 — Mõiste „ühendusesisese kaubandusega tegelev vahendaja”

Kohtuasjas C-301/14,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Bundesverwaltungsgerichti (Saksamaa kõrgeim halduskohus) 9. aprilli 2014. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 24. juunil 2014, menetluses

**Pfotenhilfe-Ungarn e.V.**

*versus*

**Ministerium für Energiewende, Landwirtschaft, Umwelt und ländliche Räume des Landes Schleswig-Holstein,**

menetluses osales:

**Vertreter des Bundesinteresses beim Bundesverwaltungsgericht,**

EUROOPA KOHUS (neljas koda),

koosseisus: kolmanda koja president L. Bay Larsen neljanda koja presidendi ülesannetes, kohtunikud J. Malenovský, M. Safjan, A. Prechal (ettekandja) ja K. Jürimäe,

kohtujurist: E. Sharpston,

kohtusekretär: ametnik L. Carrasco Marco,

arvestades kirjalikus menetluses ja 3. juuni 2015. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

— Pfotenhilfe-Ungarn e.V., esindaja: *Rechtsanwalt* K. Leondarakis,

— Ministerium für Energiewende, Landwirtschaft, Umwelt und ländliche Räume des Landes Schleswig-Holstein, esindaja: *Rechtsanwalt* W. Ewer,

— Itaalia valitsus, esindaja: G. Palmieri, keda abistas *avvocato dello Stato* F. Urbani Neri,

* Kohtumenetluse keel: saksa.

— Austria valitsus, esindaja: G. Eberhard,

— Euroopa Komisjon, esindajad: B. Eggers ja H. Kranenborg,

olles 10. septembri 2015. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

**otsuse**

1 Eelotsusetaotlus puudutab küsimust, kuidas tõlgendada nõukogu 22. detsembri 2004. aasta määruse (EÜ) nr 1/2005, mis käsitleb loomade kaitset vedamise ja sellega seonduvate toimingute ajal ning millega muudetakse direktiive 64/432/EMÜ ja 93/119/EÜ ning määrust (EÜ) nr 1255/97 (ELT 2005, L 3, lk 1), artikli 1 lõiget 5 ja nõukogu 26. juuni 1990. aasta direktiivi 90/425/EMÜ, milles käsitletakse ühendusesiseses kaubanduses teatavate elusloomade ja toodete suhtes seoses siseturu väljakujundamisega kohaldatavaid veterinaar- ja zootehnilisi kontrolle (EÜT L 224, lk 29; ELT eriväljaanne 03/10, lk 138), muudetud nõukogu 30. juuni 1992. aasta direktiiviga 92/60/EMÜ (EÜT L 268, lk 75; ELT eriväljaanne 03/10, lk 138; edaspidi „direktiiv 90/425”), artiklit 12.

2 Taotlus on esitatud loomakaitseühingu Pfotenhilfe-Ungarn e.V. (edaspidi „Pfotenhilfe-Ungarn”) ja Ministerium für Energiewende, Landwirtschaft, Umwelt und ländliche Räume des Landes Schleswig-Holsteini (Schleswig-Holsteini liidumaa energeetikareformi-, põllumajandus-, keskkonna- ja maaeluministeerium, edaspidi „ministeerium”) vahelises kohtuvaidluses ministeeriumi otsuse üle panna Pfotenhilfe-Ungarnile koerte piiriülese veo korraldamisel, millega nimetatud ühing oli tegelenud, siseriiklikus loomade tervist käsitlevas normistikus ette nähtud deklareerimise ja registreerimise kohustus.

## Õiguslik raamistik

### *Liidu õigus*

#### Määrus nr 1/2005

3 Määruse nr 1/2005 põhjendused 2, 12 ja 21 on sõnastatud järgmiselt:

„(2) Nõukogu 19. novembri 1991. aasta direktiiviga 91/628/EMÜ, mis käsitleb loomade kaitset vedamise ajal [ja millega muudetakse direktiive 90/425/EMÜ ja 91/496/EMÜ (EÜT L 340, lk 17; ELT eriväljaanne 03/12, lk 133), muudetud 14. aprilli 2003. aasta määrusega (EÜ) nr 806/2003 (ELT L 122, lk 51; ELT eriväljaanne 01/04, lk 301) (edaspidi „direktiiv 91/628”)], võttis nõukogu elusloomadega kauplemisel tehniliste kaubandustõkete kõrvaldamiseks ja turgude tõrgeteta toimimise võimaldamiseks ning samas asjaomaste loomade rahuldaval tasemel kaitse tagamiseks vastu loomade veo eeskirjad.

[…]

(12) Vedu ärilistel eesmärkidel ei piirdu veoga, mille puhul leiab aset kohene raha, kaupade või teenuste vahetus. Vedu ärilistel eesmärkidel on igasugune vedu, mis otseselt või kaudselt sisaldab rahalist kasu või on suunatud selle saamisele.

[…]

(21) [Nõukogu 26. juuni 1990. aasta direktiivi 90/426/EMÜ hobuslaste liikumist ja kolmandatest riikidest importimist reguleerivate loomatervishoiunõuete kohta (EÜT L 224, lk 42; ELT eriväljaanne 03/10, lk 152), muudetud direktiiviga 2004/68/EÜ (ELT L 139, lk 320; ELT eriväljaanne 03/45, lk 120)] artikli 2 punktis c määratletud registreeritud hobuslasi transporditakse sageli mitteärilistel eesmärkidel ja sellised veod peavad toimuma kooskõlas käesoleva määruse üldiste eesmärkidega. Võttes arvesse selliste liikumiste iseloomu, peaks olema võimalik teha erandeid teatud sätetest kui registreeritud hobuslasi transporditakse võistlustele, võidusõitudele, kultuuriüritustele või tõuaretuseks. […]”

4 Selle määruse artikli 1 lõiked 1 ja 5 sätestavad:

„1. Käesolevat määrust kohaldatakse selgroogsete elusloomade vedamisele ühenduse piires, kaasa arvatud ühenduse tolliterritooriumile sisenevate või sealt väljuvate partiide eriomased kontrollid, mida peavad teostama ametiisikud.

[…]

5. Käesolevat määrust ei kohaldata loomade veole, mis ei ole seotud majandustegevusega […]”.

5 Määruse artikkel 33 on sõnastatud järgmiselt:

„Direktiiv 91/628[…] […] tunnistatakse kehtetuks alates 5. jaanuarist 2007. Viiteid kehtetule direktiivile […] tõlgendatakse viidetena käesolevale määrusele.”

Direktiiv 90/425

6 Direktiivi 90/425 põhjendused 2–5 on sõnastatud järgmiselt:

„arvestades, et: […] loomade ja loomsete saaduste turu ühise korralduse harmooniline toimimine eeldab zootehniliste ja veterinaartõkete kaotamist ühendusesisese loomade ja asjaomaste toodetega kauplemise arendamisel; sellega seoses on loomade ning põllumajandussaaduste ja -toodete vaba liikumine turgude ühise korralduse oluline osa ja peaks hõlbustama põllumajandustootmise ratsionaalset arengut ja tootmistegurite optimaalset kasutamist;

veterinaaria valdkonnas viiakse praegu inimeste ja loomade tervise kaitsmiseks ette nähtud kontrolle läbi piiril;

lõppeesmärk on tagada veterinaarkontrollide läbiviimine ainult lähetuskohas; selleks tuleb loomade tervise kaitsmise põhinõuded ühtlustada;

kuni nimetatud eesmärgi saavutamiseni tuleks siseturu väljakujundamiseks pöörata tähelepanu kontrollidele lähetuskohas ja kontrollide korraldamisele sihtkohas; sellise lahendusega kaasneks veterinaarkontrollide peatamine ühendusesisestel piiridel ja sellega seoses tuleks jätkuvalt kasutada ühenduse eeskirjades sätestatud veterinaarsertifikaati või identifitseerimisdokumenti;

[…]”.

7 Direktiivi 90/425 artikkel 1 näeb ette:

„Liikmesriigid tagavad, et A lisas loetletud direktiividega hõlmatud või artikli 21 esimeses lõigus nimetatud ning kauplemiseks ette nähtud elusloomade ja toodete veterinaarkontrolli ei viida enam läbi piiridel, vaid kooskõlas käesoleva direktiiviga, ilma et see piiraks artikli 7 kohaldamist.

[…]

Käesolevat direktiivi ei kohaldata veterinaarkontrolli suhtes, mida tehakse lemmikloomade liikumisel ühest liikmesriigist teise juhul, kui tegemist ei ole äritehinguga ja kui loom reisib koos tema eest vastutava füüsilise isikuga.”

8 Selle direktiivi artikli 2 punkt 3 näeb ette:

„Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

[…]

*3. kaubandus* – liikmesriikidevaheline kaubandus [EMÜ] asutamislepingu artikli 9 lõikes 2 määratletud tähenduses

[…]”.

9 Nimetatud direktiivi artikkel 12 näeb ette:

„Liikmesriigid tagavad, et artikliga 1 hõlmatud loomade ja/või toodete ühendusesisese kaubandusega tegelevad vahendajad:

a) tuleb kanda pädeva asutuse nõudel eelnevalt ametlikku registrisse;

b) peavad arvestust tarnete kohta ja artikli 5 lõike 1 punkti b alapunktis iii osutatud kaubasaajate puhul loomade ja toodete järgmise sihtkoha kohta.

Nimetatud arvestust hoitakse alles pädeva riikliku asutuse määratava ajavahemiku vältel, nii et seda saab taotluse korral esitada pädevale asutusele.”

10 Direktiivi 90/425 A lisas on teiste hulgas loetletud direktiivid, mis näevad ette veterinaarkontrollid, mis tuleb elusloomade puhul selle direktiivi sätete kohaselt läbi viia. Nende hulgas on ka direktiiv 91/628.

Määrus (EÜ) nr 998/2003

11 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. mai 2003. aasta määrus (EÜ) nr 998/2003, mis käsitleb lemmikloomade mittekaubandusliku liikumise suhtes kohaldatavaid loomatervishoiunõudeid ja millega muudetakse nõukogu direktiivi 92/65/EMÜ (ELT L 146, lk 1; ELT eriväljaanne 03/39, lk 75), tunnistati kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuni 2013. aasta määrusega (EL) nr 576/2013 lemmikloomade mittekaubandusliku liikumise kohta (ELT L 178, lk 1). Põhikohtuasja asjaolusid silmas pidades on määrus nr 998/2003 siiski kohaldatav. Selle määruse artikkel 1 oli sõnastatud järgmiselt:

„Käesolevas määruses sätestatakse lemmikloomade mittekaubandusliku liikumise suhtes kohaldatavad loomatervishoiunõuded ja niisuguse liikumise kontrolli suhtes rakendatavad eeskirjad.”

12 Nimetatud määruse artikli 2 esimene lõik nägi ette:

„Määrust kohaldatakse I lisas loetletud lemmikloomaliikide liikumise puhul liikmesriikide vahel või kolmandatest riikidest.”

13 Sama määruse artikli 3 punkt a sätestas:

„Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

*a)* *lemmikloomad* – I lisas loetletud liikidesse kuuluvad loomad, kes on kaasas nende omanikel või omanike nimel liikumise ajal kõnealuste loomade eest vastutavatel isikutel ning ei ole ette nähtud müümiseks või teise omaniku juurde viimiseks;

[…]”.

14 Määruse nr 998/2003 I lisas nimetatud loomaliikide hulgas olid A osas loetletud ka koerad.

*Saksa õigus*

15 Siseturul loomatauditõrjet käsitleva määruse (Binnenmarkt-Tierseuchenschutzverordnung, edaspidi „loomatauditõrjet käsitlev määrus”) § 4, millega võeti üle muu hulgas direktiivi 90/425 artikli 12 punkt a, on sõnastatud järgmiselt:

„Igaüks, kes kaubanduslikul eesmärgil

1) veab ühendusesiselt või impordib 1. lisas nimetatud loomi või kaupu või

2) tahab vedada ühendusesisese veo või impordi raames sõraliste seltsi kuuluvaid koduloomi, peab sellest enne tegevuse alustamist teatama pädevale asutusele. See ei kehti ettevõtjate kohta, kes vajavad kaladel esinevaid haigusi käsitleva määruse (Fischseuchen-Verordnung) § 15 lõike 1 või lõike 3 või § 14 kohaselt luba, ja ettevõtjate kohta, kes on esimeses lauses nimetatud tegevuse tõttu registreeritud või loa saanud teises liikmesriigis. Pädev asutus kannab endast teatanud ettevõtjad registrisse ja annab neile registreerimisnumbri.”

**Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused**

16 Pfotenhilfe-Ungarn on registreeritud ja siseriiklikus maksuõiguses tunnustatud avalikes huvides tegutsev ühing, kelle eesmärk on toetada loomakaitset ja tegeleda aktiivselt loomakaitsega. Muu hulgas pakub ta oma kodulehel omanikuta koerte vahendamist, kellest suurem osa asub loomade varjupaikades Ungaris. Kui huvitatud isik soovib võtta koera, sõlmib Pfotenhilfe-Ungarn temaga „kaitselepingu”, milles see isik kohustub looma eest vastutustundlikult hoolt kandma ja maksma tasu, mille suurus on harilikult 270 eurot. Pärast lepingute sõlmimist veavad Pfotenhilfe-Ungarni liikmed koerad Saksamaale ja annavad seal huvitatud isikutele üle. Koerte omandi üleminekut nendele isikutele sealjuures ei toimu ning kaitselepingu rikkumise korral on Pfotenhilfe-Ungarnil õigus lepingust taganeda. Sel viisil vahendas Pfotenhilfe-Ungarn aastatel 2007–2012 üle 2000 koera.

17 29. detsembril 2009 vedas Pfotenilfe-Ungarn Ungarist Saksamaale 39 koera. Kuna olid kahtlused ühe veetava koera terviseseisundi ja vaktsineerimise kohta, andis ministeerium pädevale kohalikule veterinaarametile ringkirjaga korralduse kontrollida kõiki selle veose loomi.

18 Seejuures leidis ministeerium, et Pfotenhilfe-Ungarni suhtes ei saa kohaldada määruses nr 998/2003 sätestatud tingimusi lemmikloomade mittekaubandusliku liikumise kohta, kuna loomade vedamise ja vahendamise puhul, mida Pfotenhilfe-Ungarn korraldab, on tegemist majandustegevusega. Järelikult tuleb kohaldada määruse nr 1/2005 sätteid, mistõttu Pfotenhilfe-Ungarn peab täitma loomade tervist käsitlevates siseriiklikes õigusaktides sätestatud deklareerimis- ja registreerimiskohustust, eelkõige loomatauditõrjet käsitleva määruse § 4.

19 Verwaltungsgericht (halduskohus) jättis rahuldamata kaebuse, mille Pfotenhilfe-Ungarn ministeeriumi selle otsuse peale oli esitanud. Oberverwaltungsgericht (liidumaa kõrgeim halduskohus) jättis rahuldamata Pfotenhilfe-Ungarni poolt selle kohtuotsuse peale esitatud apellatsioonkaebuse. Pfotenhilfe-Ungarn esitas selle kohtuotsuse peale kassatsioonkaebuse eelotsusetaotluse esitanud kohtule, nimelt Bundesverwaltungsgerichtile (kõrgeim föderaalne halduskohus).

20 Eelotsusetaotluse esitanud kohtul tekib esiteks küsimus, kas tema menetluses olevas kohtuasjas on välistatud määruse nr 1/2005 sätete kohaldamine, kuna selle määruse artikli 1 lõike 5 kohaselt „[ei kohaldata] määrust […] loomade veole, mis ei ole seotud majandustegevusega”. Konkreetsemalt tekib eelotsusetaotluse esitanud kohtul küsimus, milline ulatus tuleb anda selles sättes toodud mõistele „majandustegevus” ning kui oluline on sellega seoses määruse põhjendusi 12 ja 21 arvestades kasu saamine või tulu taotlemise eesmärk.

21 Teiseks soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teada, millistel tingimustel võib isikut direktiivi 90/425 artikli 12 kohaselt pidada „ühendusesisese kaubandusega tegelevaks vahendajaks” (direktiivi saksakeelses versioonis „Unternehmer”). Kohtu sõnul pole mingit kahtlust, et Pfotenhilfe-Ungarn tegeleb nimetatud sätte tähenduses ühendusesisese kaubandusega. Seevastu pole see kohus kindel, kas kõnealust ühingut võib pidada „ettevõtjaks” (saksakeelses versioonis „Unternehmen”), kuna Euroopa Kohtu praktika eeldab sel juhul majandustegevusega tegelemist.

22 Neil asjaoludel otsustas Bundesverwaltungsgericht (kõrgeim föderaalne halduskohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas tegemist on loomade veoga, mis ei ole seotud majandustegevusega, määruse nr 1/2005 artikli 1 lõike 5 tähenduses, kui vedu teostab avalikes huvides tegutsevaks tunnistatud loomakaitseühing ja veo eesmärk on vahendada kolmandatele isikutele omanikuta koeri tasu (minimaalne summa – „kaitsetasu”) eest, mis

a) on väiksem kui ühingu kulutused loomale, selle veole ja vahendamisele või katab need napilt,

b) ületab need kulutused, aga tulu kasutatakse selleks, et rahastada teiste omanikuta loomade vahendamisel katmata jäänud kulutusi, kulutusi omanikuta loomadele või muid loomakaitseprojekte?

2. Kas tegemist on ühendusesisese kaubandusega tegeleva vahendajaga direktiivi 90/425 artikli 12 tähenduses, kui avalikes huvides tegutsevaks tunnistatud loomakaitseühing toob omanikuta koeri Saksamaale ja vahendab neid kolmandatele isikutele väikese tasu („kaitsetasu”) eest, mis

a) on väiksem kui ühingu kulutused loomale, selle veole ja vahendamisele või katab need napilt,

b) ületab need kulutused, aga tulu kasutatakse selleks, et rahastada teiste omanikuta loomade vahendamisel katmata jäänud kulutusi, kulutusi omanikuta loomadele või muid loomakaitseprojekte?”

## Eelotsuse küsimuste analüüs

*Esimene küsimus*

23 Oma esimese küsimusega palub eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitada, kas mõistet „majandustegevus” määruse nr 1/2005 artikli 1 lõike 5 tähenduses tuleb tõlgendada nii, et see hõlmab ka sellist tegevust nagu põhikohtuasjas käsitletav, mis seisneb omanikuta koerte ühest liikmesriigist

teise veos, mida korraldab avalikes huvides tegutsev ühing eesmärgiga anda need koerad isikute valdusse, kes on võtnud endale nende pidamise kohustuse, makstes selle eest tasu, mis põhimõtteliselt katab selle ühingu poolt eesmärgi täitmisel kantud kulud.

24 Selles osas on kohane kõigepealt märkida, et määrus nr 1/2005 mõistet „majandustegevus” ei määratle. Liidu õiguses niisuguse mõiste määratluse puudumisel tuleb seda tõlgendada mõiste kasutamise konteksti ja liidu seadusandja eesmärke arvesse võttes (vt selle kohta kohtuotsus Szatmári Malom, C-135/13, EU:C:2014:327, punkt 31 ja seal viidatud kohtupraktika).

25 Mis esiteks puutub selle mõiste kasutamise konteksti, siis tuleb märkida, et määruse nr 1/2005 artikli 1 lõike 5 kohaselt „[ei kohaldata] määrust […] loomade veole, mis ei ole seotud majandustegevusega”. Säte ei erista majandustegevust, mille eesmärk on rahalise kasu saamine, sellisest majandustegevusest, millel tulu saamise eesmärki ei ole.

26 Määruse nr 1/2005 põhjenduses 12 on märgitud, et vedu ärilistel eesmärkidel ei piirdu veoga, mille puhul leiab aset kohene raha, kaupade või teenuste vahetus, ning et see hõlmab muu hulgas vedu, mis otseselt või kaudselt sisaldab rahalist kasu või on suunatud selle saamisele. Samas vastupidi Pfotenhilfe-Ungarni väitele tema kirjalikes seisukohtades ei saa sellest põhjendusest tuletada, et majandustegevus eeldab kasu saamise tahte olemasolu.

27 Nimelt tuleneb määruse põhjendusest 21, et ei ole välistatud, et mitteärilistel eesmärkidel toimuvat vedu võidakse teatavatel juhtudel pidada majandustegevuseks määruse nr 1/2005 artikli 1 lõike 5 tähenduses. Nagu selles põhjenduses märgitud, toimub registreeritud hobuslaste vedu mitteärilistel eesmärkidel eelkõige võistlustele või kultuuriüritustele. Vedu peab vaatamata mitteärilisele eesmärgile põhimõtteliselt toimuma nimetatud määruse sätete kohaselt.

28 Tuleb peatuda ka laiemal kontekstil, millesse määruse nr 1/2005 artikli 1 lõige 5 kuulub.

29 Nimetatud määruse õiguslik alus on EÜ artikkel 37 (nüüd ELTL artikkel 43) ning seega kuulub see määrus siseturu poliitika valdkonda. Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt tuleb kauba importi või teenuste osutamist tasu eest vaadelda aluslepingu tähenduses kui majandustegevusi (vt selle kohta kohtuotsused Schindler, C-275/92, EU:C:1994:119, punkt 19; Meca-Medina ja Majcen *vs.* komisjon, C-519/04 P, EU:C:2006:492, punktid 22 ja 23, ning Olympique Lyonnais, C-325/08, EU:C:2010:143, punktid 27 ja 28). Otsustav tegur, mis võimaldab vaadelda tegevust majanduslikku laadi tegevusena, on asjaolu, et see ei tohi olla tehtud tasuta (vt selle kohta kohtuotsus Jundt, C-281/06, EU:C:2007:816, punkt 32).

30 Selleks aga, et tegevust võiks pidada majandustegevuseks, ei ole vaja, et see toimuks kasu saamise eesmärgil (vt selle kohta kohtuotsused Smits ja Peerbooms, C-157/99, EU:C:2001:404, punktid 50 ja 52, ning Jundt, C-281/06, EU:C:2007:816, punkt 33).

31 Sellest järeldub, et niisugune regulaarne suure arvu koerte vedamise tegevus nagu põhikohtuasjas käsitletav – mida teostab avalikes huvides tegutsev ühing eesmärgiga toimetada need koerad kätte üksikisikutele, kellele need antakse üle lepingu alusel, milles on muu hulgas ette nähtud sellele ühingule rahasumma tasumine – toimub majandustegevuse raames määruse nr 1/2005 artikli 1 lõike 5 tähenduses isegi juhul, kui see ühing ei saa mingisugust kasu.

32 Seda järeldust ei sea kahtluse alla ka asjaolu, et isikutele, kelle valdusesse koerad antakse, ei lähe üle koera omand. Igal juhul võib sellist tegevust, millega Pfotenhilfe-Ungarn tegeleb, pidada teenuste osutamiseks nendele isikutele ja seetõttu võib seda pidada majandustegevuseks määruse nr 1/2005 artikli 1 lõike 5 tähenduses.

33 Teiseks toetavad seda tõlgendust määruse nr 1/2005 eesmärgid, mis on loomade kaitse vedamise ajal – mis on määruse põhieesmärk – ning elusloomadega kauplemisel tehniliste kaubandustõkete kõrvaldamine ja turu tõrgeteta toimimise võimaldamine, millele viidatakse selle määruse põhjenduses 2 (vt selle kohta kohtuotsus Danske Svineproducenter, C-316/10, EU:C:2011:863, punkt 44).

34 Eeltoodut arvestades ei saa mõistet „majandustegevus" tõlgendada kitsendavalt. Nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 53 märkis, võiks määruse nr 1/2005 kohaldamisala piiritlemine tegevustega, millel on tulu saamise eesmärk, kahjustada selle määruse põhieesmärki, mida on meenutatud käesoleva kohtuotsuse eelmises punktis.

35 Sellest järeldub, et mõistet „majandustegevus" määruse nr 1/2005 artikli 1 lõike 5 tähenduses tuleb tõlgendada nii, et see hõlmab ka niisugust tegevust nagu põhikohtuasjas käsitletav, mis seisneb omanikuta koerte ühest liikmesriigist teise veos, mida korraldab avalikes huvides tegutsev ühing eesmärgiga anda need koerad isikute valdusse, kes on võtnud endale nende pidamise kohustuse tasu eest, mis põhimõtteliselt katab selle ühingu poolt eesmärgi täitmisel kantud kulud.

*Teine küsimus*

36 Oma teise küsimusega palub eelotsusetaotluse esitanud kohus selgitada, kas mõistet „ühendusesisese kaubandusega tegelev vahendaja" direktiivi 90/425 artikli 12 tähenduses tuleb tõlgendada nii, et see viitab muu hulgas avalikes huvides tegutsevale ühingule, kes veab omanikuta koeri ühest liikmesriigist teise, eesmärgiga anda need koerad isikute valdusse, kes on võtnud endale nende pidamise kohustuse tasu eest, mis põhimõtteliselt katab selle ühingu poolt eesmärgi täitmisel kantud kulud.

37 Kõigepealt tuleb uurida, kas direktiiv 90/425 on kohaldatav sellises asjas nagu põhikohtuasi.

38 Nimetatud direktiivi artikli 1 neljanda lõigu kohaselt ei kohaldata direktiivi veterinaarkontrolli suhtes, mida tehakse lemmikloomade liikumisel ühest liikmesriigist teise juhul, kui tegemist ei ole äritehinguga ja kui loom reisib koos tema eest vastutava füüsilise isikuga. Neid liikumisi reguleerib määrus nr 998/2003 osas, milles lemmikloomad, kes on kaasas nende omanikel või omanike nimel liikumise ajal kõnealuste loomade eest vastutavatel isikutel ega ole ette nähtud müümiseks või uuele omanikule üleandmiseks.

39 Selle kohta tuleb märkida, et direktiivi 90/425 artikli 1 neljandas lõigus ette nähtud erand täpsustab, et lemmikloom peab olema koos füüsilisest isikust saatjaga, kes tema eest liikumise ajal vastutab. Juriidilise isiku teostatav vedu ei ole seega selle erandi alla arvestatud. Seda peab vajaduse korral kontrollima liikmesriigi kohus.

40 Igal juhul puudutab nimetatud erand vaid selliseid lemmikloomade liikumisi liikmesriikide vahel, millel ei ole mingisugust ärilist iseloomu. Kuigi selline avalikes huvides tegutsevaks tunnistatud ühing nagu Pfotenhilfe-Ungarn ei tegutse tulu saamise või ärilisel eesmärgil, sarnaneb tegevus – nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 57 märkis –, mis seisneb koerte üleandmises tasu eest isikutele, kes võtnud endale kohustuse nende eest hoolitseda, vähemalt teataval määral tegevusega, mille sisu on koerte müük lemmikloomapoodides. Esimest liiki tegevust ei saa seega pidada selliseks, et sellel ei ole mingisugust ärilist iseloomu direktiivi 90/425 artikli 1 neljanda lõigu tähenduses.

41 Järelikult kuulub põhikohtuasi direktiivi 90/425 kohaldamisalasse.

42 Neil asjaoludel tuleb järgmisena uurida, kas sellist avalikes huvides tegutsevaks tunnustatud ühingut nagu Pfotenhilfe-Ungarn võib käsitada „ühendusesisese kaubandusega tegeleva [loomade] vahendajana" direktiivi 90/425 artikli 12 tähenduses.

43 Eelotsusetaotlusest selgub, et viidates mõiste „vahendaja” („Unternehmer”) saksakeelsele versioonile, tekib eelotsusetaotluse esitanud kohtul küsimus, kas see mõiste on sama, mis mõiste „ettevõtja” („Unternehmen”), mistõttu saab selle kohtu hinnangul „vahendajana” käsitada vaid majandustegevusega tegelevaid isikuid.

44 On tõsi, et mõnes direktiivi 90/425 keeleversioonis on kasutatud mõistet, mis viitab majandustegevusega tegelemisele või, nagu märkis kohtujurist oma ettepaneku punktis 62, tulu saamise eesmärgile, nagu muu hulgas saksa-, inglis-, hollandi- ja rootsikeelses versioonis, kus kasutatakse mõisteid „Unternehmer”, „dealers”, „handelaars” ja „handlare”. Siiski on direktiivi muudes keeleversioonides, nimelt hispaania („agentes”), taani („erhvervsdrivende”), prantsuse („opérateurs”), itaalia („operatori”), portugali („operadores”) ja rumeenia („operatorii”) keeleversioonis, kasutatud mõistet, mille ulatus on neutraalsem ja üldisem.

45 Niisiis ei kujuta mõiste „vahendaja” endast eraldi tingimust, mis oleks direktiivi 90/425 artikli 12 kohaldamiseks vajalik kriteerium, mis seonduks tegevusega – nimelt „ühendusesisene kaubandus” –, millega vahendaja tegeleb.

46 Mis puutub viimati nimetatud mõistesse, siis direktiivi 90/425 artikli 2 punktist 3 tuleneb, et tegemist on liikmesriikidevahelise kaubandusega ELTL artikli 28 lõike 1 tähenduses. Selle sätte kohaselt, mis asub II jaotises, mis käsitleb kaupade vaba liikumist, laieneb tolliliit kogu kaubavahetusele.

47 Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt tuleb „kaubana” selle sätte tähenduses mõista tooteid, mida saab rahas hinnata ning mis võivad iseenesest olla kaubanduslike tehingute ese (kohtuotsus komisjon *vs.* Itaalia, 7/68, EU:C:1968:51, lk 626). See mõiste hõlmab ka loomi (vt selle kohta kohtuotsus komisjon *vs.* Belgia, C-100/08, EU:C:2009:537, punkt 83). Nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 63 märkis, on kaupade vaba liikumist käsitlevad EL toimimise lepingu sätted kohaldatavad olenemata sellest, kas kõnealuseid kaupu veetakse üle riigipiiride nende müügi või edasimüügi või hoopis isikliku kasutamise või tarbimise eesmärgil (vt selle kohta kohtuotsus Schumacher, 215/87, EU:C:1989:111, punkt 22).

48 Järelikult ei ole vahendaja tegevuse tulu taotlev iseloom otsustava tähtsusega selleks, et seda tegevust saaks käsitada „majandustegevusena” direktiivi 90/425 artikli 12 tähenduses.

49 Direktiivi põhjenduste 2–4 kohaselt soovitakse selle direktiiviga siseturu väljakujundamise kontekstis kaotada takistused ühendusesisese loomade kauplemise arendamisel, piirdudes muu hulgas veterinaarkontrollidega ainult lähtekohas, mis eeldab inimeste ja loomade tervise kaitsmise põhinõuete ühtlustamist.

50 Niisiis tuleb direktiivi 90/425 artiklit 12, mille kohaselt peavad kõik loomade ühendusesisese kaubandusega tegelevad vahendajad pädeva asutuse nõudel laskma end eelnevalt kanda ametlikku registrisse, milles peetakse arvestust tarnete kohta, tõlgendada eespool toodud eesmärgist lähtudes. Vahendajate ametlik register võimaldab nii lähtekohariigi kui ka sihtkohariigi pädevatel ametiasutustel teostada regulaarseid veterinaarkontrolle ja pistelisi kontrolle, mis on direktiivi eesmärkide saavutamiseks vajalikud.

51 Niisuguses olukorras nagu põhikohtuasjas, kus suur arv omanikuta koeri, kelle tervislik seisund, nagu märkisid Pfotenhilfe-Ungarn ja Euroopa Komisjon Euroopa Kohtu istungil, on üldiselt halvem kui teistel koertel, veetakse konsolideeritud veoses ühest liikmesriigist teise, ei oleks direktiivi 90/425 eesmärki – kaotada takistused loomade ühendusesisesel kauplemisel ja ühtlustada inimeste ja loomade tervise kaitsmise põhinõuded – võimalik saavutada, kui selles olukorras ei saaks kohaldada direktiivi artiklit 12.

52 Järelikult tuleb teisele esitatud küsimusele vastata, et mõistet „ühendusesisese kaubandusega tegelev vahendaja” direktiivi 90/425 artikli 12 tähenduses tuleb tõlgendada nii, et see viitab muu hulgas avalikes huvides tegutsevale ühingule, kes veab omanikuta koeri ühest liikmesriigist teise eesmärgiga anda need koerad isikute valdusse, kes on võtnud endale nende pidamise kohustuse tasu eest, mis põhimõtteliselt katab selle ühingu poolt eesmärgi täitmisel kantud kulud.

## Kohtukulud

53 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (neljas koda) otsustab:

1. **Mõistet „majandustegevus” nõukogu 22. detsembri 2004. aasta määruse (EÜ) nr 1/2005 (mis käsitleb loomade kaitset vedamise ja sellega seonduvate toimingute ajal ning millega muudetakse direktiive 64/432/EMÜ ja 93/119/EÜ ning määrust (EÜ) nr 1255/97) artikli 1 lõike 5 tähenduses tuleb tõlgendada nii, et see hõlmab ka niisugust tegevust nagu põhikohtuasjas käsitletav, mis seisneb omanikuta koerte ühest liikmesriigist teise veos, mida korraldab avalikes huvides tegutsev ühing eesmärgiga anda need koerad isikute valdusse, kes on võtnud endale nende pidamise kohustuse tasu eest, mis põhimõtteliselt katab selle ühingu poolt eesmärgi täitmisel kantud kulud.**

2. **Mõistet „ühendusesisese kaubandusega tegelev vahendaja” nõukogu 26. juuni 1990. aasta direktiivi 90/425/EMÜ (milles käsitletakse ühendusesiseses kaubanduses teatavate elusloomade ja toodete suhtes seoses siseturu väljakujundamisega kohaldatavaid veterinaar- ja zootehnilisi kontrolle, muudetud nõukogu 30. juuni 1992. aasta direktiiviga 92/60/EMÜ) artikli 12 tähenduses tuleb tõlgendada nii, et see viitab muu hulgas avalikes huvides tegutsevale ühingule, kes veab omanikuta koeri ühest liikmesriigist teise eesmärgiga anda need koerad isikute valdusse, kes on võtnud endale nende pidamise kohustuse tasu eest, mis põhimõtteliselt katab selle ühingu poolt eesmärgi täitmisel kantud kulud.**

Allkirjad